

Delft University of Technology

Het grote NVVK ledenonderzoek

De leden aan het woord

Guldenmund, F.W.

Publication date

2020

Document Version

Final published version

Published in

NVVK Info

Citation (APA)

Guldenmund, F. W. (2020). Het grote NVVK ledenonderzoek: De leden aan het woord. *NVVK Info*, 29(2), 32-35.

Important note

To cite this publication, please use the final published version (if applicable). Please check the document version above.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

Takedown policy

Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights. We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Onderzoek

De leden aan het woord

Het **grote** NVVK ledenonderzoek

Het Bestuur van de NVVK heeft afgelopen oktober en november door een extern bureau een onderzoek onder haar leden laten uitvoeren. Dit onderzoek bestond uit een kwalitatief deel en een kwantitatief deel. De eerste resultaten daarvan zijn tijdens de Algemene Ledenvergadering van november 2019 gepresenteerd. Voor wie er toen niet bij was, volgt hier een bondige samenvatting.

| TEKST **FRANK GULDENMUND**

De NVVK is in beweging. Dat is goed, want de wereld om ons heen verandert en de NVVK wil met haar tijd meegaan. Maar de NVVK is een vereniging en dat houdt in dat de leden het uiteindelijk voor het zeggen hebben. Het Bestuur wilde een aantal mogelijkheden aan de leden toetsen, waarvan zij denkt dat deze de vereniging verder zullen professionaliseren en op basis waarvan het Bestuur het bestaansrecht van de NVVK kan blijven rechtvaardigen. Met een actieve inbreng van de werkgroep 'Wijzigingen statuten en huishoudelijk reglement', heeft het Bestuur daarvoor de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. De NVVK moet relevant zijn en blijven voor de leden en het Bestuur wil daarom de binding van de vereniging met haar leden vergroten;
2. De NVVK moet meer zichtbaar worden voor niet-leden en andere belanghebbenden;
3. De NVVK wil meer autoriteit uitstralen op het gebied van relevante, professionele vraagstukken.

Dat is nogal wat, zeker als je bedenkt dat verenigingswerk vrijwilligerswerk is. En misschien moet de NVVK soms wat slagvaardiger zijn om bepaalde doelen te bereiken. Reageren op momenten dat dit gewenst of misschien zelfs geboden is. Wat zou de NVVK moeten gaan doen om deze ambities waar te maken? Het Bestuur legde u aan de hand van een vragenlijst een aantal ideeën voor. Het onderzoek is uitgevoerd door Pamela Potters en Cateijne Rutten, beiden van PAM Research, 'een onderzoeksbureau dat zich richt op kwalitatief marktonderzoek en marketingadvies' (www.pam-onderzoek.nl). Het onderzoek bestond uit zowel een kwalitatief als een kwantitatief gedeelte, waarbij het kwalitatieve gedeelte eveneens is gebruikt om het kwantitatieve gedeelte verder vorm te geven. Wat beide onderzoeken precies inhielden, leggen wij hieronder verder uit.

Feiten en meningen

De resultaten van ons ledenonderzoek bestaan uit feiten, meningen en percepties. Laten wij met de feiten beginnen. Alle 3045 leden konden tussen 18 oktober en 4 november 2019 de online vragenlijst invullen. 827 (27%) van hen zijn hier daadwerkelijk begonnen, maar ruim 5 procent is vervolgens weer afgehaakt. De gerapporteerde resultaten betreffen de overgebleven 664 leden (22%). Volgens het onderzoeksbureau is dit een bovengemiddeld resultaat en vormt deze groep een representatieve afspiegeling van ons ledenbestand. Dat wil zeggen, voor wat betreft geslacht en leeftijd. Van de respondenten was ruim 85 procent man en bijna 15 procent vrouw en dit komt dus goed

Het idee van een Ledenraad krijgt het rapportcijfer 7,2

overeen met de verdeling in ons ledenbestand. 43,6 procent was ouder dan 55 jaar, 44,8 procent tussen de 41 en 55 jaar en 11,7 procent jonger dan 41 jaar, wederom een goede weergave van de daadwerkelijke leeftijden van onze leden.

De vragen werden in thematische blokken steeds willekeurig aan de leden aangeboden. Met andere woorden, de volgorde van de vragenblokken kon per deelnemer verschillen. Hiermee kunnen de onderzoekers voorkomen dat antwoorden op het ene thema systematisch beïnvloed worden door antwoorden op een ander thema. Dit klinkt misschien heel technisch, maar het komt erop neer dat je hierdoor meer betrouwbare resultaten krijgt.

De resultaten

Zoals gezegd, waren de vragen in thematische blokken onderverdeeld. Wij beginnen bij het blok 'Bestuurlijke ideeën. Deze ideeën zijn eerder tot stand gekomen in samspraak met de NVVK-werkgroep 'Wijzigingen statuten en huishoudelijk reglement'.

Bestuurlijke ideeën

Allereerst is leden gevraagd, wat zij van de opnieuw geformuleerde missie van de NVVK vinden. Deze luidt, voor de volledigheid: "De NVVK wil de ontwikkeling van de veiligheidskunde bevorderen en een bijdrage leveren aan de vak-kennis en vakbekwaamheid van haar leden, om zodoende samen met haar leden hét expertisecentrum te vormen voor veiligheidsvraagstukken van alle in Nederland bij het onderwerp betrokken stakeholders."

De missie kreeg een gemiddeld rapportcijfer van 7,3 en ruim de helft van de leden geeft een 8 of meer. Enkele geuite meningen: 'Sluit goed aan bij mijn verwachtingen', 'Is volgens mij altijd het doel geweest, een nieuwe impuls is nodig', 'Te ambitieus', 'Met het eerste deel missie geen probleem, wel met het expertisecentrum'.

Het Bestuur heeft daarnaast het idee van een Verenigingsmanager geopperd. Dit is uiteraard een betaalde functie:

	Cijfer	Evaluatie	Relevantie	Zichtbaarheid	Autoriteit
Nieuwscentrum	8	+	+	+/-	+
Masterclasses	8	++	++	+/-	+
Wetensch. bureau	7,4	+	+/-	++	++
Congres	7,1	+	++	-	+
Bijeenkomsten	6,7	++	++	+/-	+
Digitaal platform	6,5	+/-	-/-	++	+/-
Regiobijeenkomsten	6,5	++	++	++	++

Tabel 1 – Overzicht van de resultaten uit het kwantitatieve onderzoek

	Evaluatie	Relevantie	Zichtbaarheid	Autoriteit
Nieuwscentrum	+	+	+/-	+
Masterclasses	++	++	+/-	++
Wetensch. bureau	+	+/-	++	++
Congres	+/-	++	-	+
Bijeenkomsten	++	++	++	++
Digitaal platform	+/-	-/-	++	+/-
Regiobijeenkomsten	++	++	+/-	+

Tabel 2 – Overzicht van de resultaten uit het kwalitatieve onderzoek

‘Een verenigingsmanager is een professional die zich kan richten op de dagelijkse, operationele leiding van de vereniging. De verenigingsmanager doet dit onder verantwoordelijkheid van het bestuur. Verenigingsmanagers voegen deskundigheid toe en zorgen voor continuïteit en verbinding binnen de vereniging’.

Van dit idee is niet iedereen geporteerd en het scoort gemiddeld een 6,8. Bijna de helft van de leden geeft het idee daarentegen toch een 8 of hoger.

En hoe denken de leden over het installeren van een Ledenraad? ‘Een Ledenraad vervangt de AV (algemene vergadering) als hoogste besluitvormend orgaan. De afvaardiging van de leden in de Ledenraad heeft meer invloed, doordat plannen meer inhoudelijk besproken worden. Een Ledenraad is een vertegenwoordiging van de leden. De vertegenwoordigers moeten uit de leden en door de leden gekozen zijn. Op die manier blijft het democratische karakter van de vereniging behouden. De ledenraad raadtpleegt, stemt af en communiceert actief met de leden’, aldus de tekst in de vragenlijst.

Het idee van een Ledenraad krijgt het gemiddelde rapportcijfer van een 7,2, waarbij 54 procent dit idee met een 8 of hoger honoreert. Wederom wat uiteenlopende meningen: ‘Beter idee dan het vorige’, ‘Lijkt mij goed, hierdoor kan iedereen betrokken worden bij de besluitvorming op een laagdrempelige manier’ en ‘Ik hou niet zo van democratie, als je iets wilt bijdragen moet je naar de AV gaan’.

Ideeën over kennisvermeerdering en -verspreiding

De NVVK is een kennisvereniging (en geen belangenvereniging) en dat wil zeggen dat de NVVK de vermeerdering, verdieping en verspreiding van kennis onder haar leden voorstaat. Zodat de leden ‘bij de tijd’ zijn en blijven. Hier dienen de leden zelf uiteraard hun steen(tje) aan bij te dragen. Hieronder geven wij eerst kort aan welke ideeën van het Bestuur aan de leden zijn voorgelegd en vatten wij de antwoorden daarna samen in een tabel.

1. Een *online-nieuwscentrum* waar artikelen, informatie afkomstig van bijeenkomsten, congressen, video’s et cetera aan leden én andere belanghebbenden beschikbaar worden gesteld. Dit laatste om de zichtbaarheid (en vindbaarheid) van de NVVK naar buiten toe te vergroten.
2. Het organiseren van *masterclasses en trainingen* over actuele veiligheidsonderwerpen uit de veiligheidskunde, voor leden, door leden en andere deskundigen.
3. Het verder vormgeven van het wetenschappelijk bureau van de NVVK met gericht onderzoek naar “actuele veiligheidsthema’s” en met een verdere bijdrage aan het vakgebied en de professionaliteit van de leden, onder andere door het publiceren van artikelen en zogenoemde *whitepapers*.
4. Een eenjaarlijks *congres* waar actuele thema’s en discussies ingebracht door bestaande NVVK-platforms worden gepresenteerd en bediscussieerd met ‘iconen uit de politiek, het bestuur en het bedrijfsleven’.
5. NVVK-*veiligheidsbijeenkomsten*, groeps gesprekken onder leiding van een gespreksleider waar ‘vernieuwende én (journalistiek) nieuwswaardige inzichten’ over actuele veiligheidsthema’s aan bod komen.
6. Digitale *discussieplatforms* binnen LinkedIn, waarop leden van diverse pluimage elkaar virtueel kunnen ontmoeten. Dit is een NVVK-breed platform, waar leden elkaar kunnen prikkelen en waar kruisbestuiving kan plaatsvinden.
7. Driemaandelijks *regiobijeenkomsten* die als verlengstuk van het centrale discussieplatform moeten gaan functioneren.

Leden is gevraagd deze ideeën met een rapportcijfer te honoreren en aan te geven hoe *belangrijk* zij het idee zelf vinden, hoe *relevant* het idee naar hun mening is voor de NVVK en in hoeverre het idee de *zichtbaarheid* en *autoriteit* van de NVVK zal vergroten. In Tabel 1 zijn de resultaten samengevat. Afgezien van het rapportcijfer zijn deze resultaten met plussen en minnen weergegeven, overeenkomstig de rapportage van onderzoeksbureau PAM.

Kwalitatief onderzoek

Voorafgaand aan het vragenlijstonderzoek, heeft het onderzoeksbureau een *kwalitatief* onderzoek onder een deel van de leden uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd aan de hand van focusgroepen (zie het kader). Voor deelname aan deze focusgroepen zijn 450 leden in de provincie Utrecht, vanwege de centrale ligging, benaderd. Daarnaast heeft het bureau met verschillende belanghebbenden binnen en buiten de NVVK interviews gehouden.

‘De zichtbaarheid van de NVVK voor niet-leden is beperkt,’

Het animo voor het kwalitatieve onderzoek was beduidend minder. De onderzoekers hebben slechts met een beperkt aantal belanghebbenden gesproken. De bevindingen van dit deel van het onderzoek zijn derhalve indicatief en daarom niet in de conclusies opgenomen. Dat betekent dat u de resultaten van dit deel van het onderzoek met gepaste terughoudendheid moet lezen. Dit doet uiteraard geen afbreuk aan de bijdrage van de leden en belanghebbenden die hieraan hebben meegewerkt. Het onderzoeksbureau heeft drie focusgroepen met in totaal 19 NVVK-leden gehouden en zes zogenoemde diepte-interviews met belanghebbenden, te weten: werkgevers (3), overheid (2) en media (1).

Samengevat zijn de volgende opvattingen uit het kwalitatieve onderzoek naar voren gekomen:

De nieuw geformuleerde missie is te ambitieus en te veel naar buiten gericht in plaats van op de eigen leden. De deelnemers vinden het, vanzelfsprekend, wenselijk om verder te bouwen aan de vak kennis en vakbekwaamheid van de leden. De NVVK kan dit ook nadrukkelijker uitdragen om haar positie als autoriteit te versterken. Echter, men twijfelt aan de haalbaarheid van het streven om hét kennis- en expertisecentrum van Nederland te worden.

De huidige binding met de leden en de relevantie voor de leden van de NVVK is beperkt. Specifieke groepen voelen zich minder (h)erkend, zoals vrouwen, jonge leden en MVK 'ers. De toegevoegde waarde van de vereniging is onduidelijk voor veel van de deelnemers. Daarnaast zien sommigen de NVVK als 'ouderwets, met een grote invloed van oudere, hoogopgeleide mannen'.

Zichtbaarheid van de NVVK voor niet-leden is beperkt. Deze is voor buitenstaanders gelimiteerd tot het congres, het registratiesysteem en praktijkbijeenkomsten. De huidige positie van de NVVK als autoriteit op het gebied van veiligheid is zeer beperkt. De relatie van de NVVK met andere organisaties en andere vakgebieden is onduidelijk. Bovendien is de NVVK afwezig in actuele discussies over veiligheidsonderwerpen. Een deel van de deelnemerservaart een beperkte vraag naar hun kennis en expertise.

Focusgroepen

Wat zijn 'focusgroepen' eigenlijk? Focusgroepen zijn, kort gezegd, groepsinterviews. Spreken in een groep is uiteraard iets anders dan een-op-een spreken met een interviewer. Enerzijds legt de groep een spreker beperkingen op, althans dat kan zo uitpakken. Anderzijds inspireert de groep de individuele deelnemers, tenminste als er voldoende spreiding is in de meningen binnen de groep. Degene die de focusgroep begeleidt, de moderator of facilitator, moet aandacht hebben voor de processen in een focusgroep: wie praat het meest, wie zwijgt, wie wordt het zwijgen opgelegd, enzovoorts. Bij focusgroepen met bestaande groepen kan ook een machtsstrijd of (on-derhuids) conflict worden geobserveerd.

Focusgroepen worden veel toegepast in, bijvoorbeeld, marktonderzoek (Hoe kunnen we een product het best aan de man brengen? Wat spreekt de mensen aan?) of bij de ontwikkeling van een nieuw product (Waar moeten wij rekening mee houden?). Een heel mooi voorbeeld van het gebruik van focusgroepen is te zien in de speelfilm 'Vice', over 'vice-president' Dick Cheney. In deze film worden focusgroepen gebruikt om de acceptatie van bepaalde politieke ideeën en verklaringen bij het 'electoraat' te toetsen. Hilarisch, maar met verstrekkende gevolgen.

Tijdens de focusgroepen in het ledenonderzoek zijn de ideeën van het Bestuur aan de deelnemers voorgelegd en is vastgelegd hoe de leden hierop reageren, en waarom zij zo reageren. Ook zijn aan hen aanvullende suggesties gevraagd, waarvan sommige in de vragenlijst zijn verwerkt.

De ideeën van het Bestuur voor de verdere professionalisering van de NVVK zijn eerder voorgelegd aan de deelnemers van het kwalitatieve onderzoek. Hun antwoorden zijn in tabel 2 wederom met plussen minnen weergegeven, zoals ook in het rapport.

Tot slot

Dit is vanzelfsprekend slechts een summiere weergave van de resultaten van het ledenonderzoek. Wat kunnen wij hieruit opmaken? Zijn de leden klaar voor een bestuurlijke verandering? Het lijkt er ondertussen wel op. Een Ledenraad lijkt daarbij een aantrekkelijk orgaan waarmee het Bestuur kan spiegelen en sparren. Willen wij de NVVK duidelijker op de kaart van Veiligheidsland zetten, dan behoort het aanstellen van een Verenigingsmanager tot de mogelijkheden. Het Bestuur mag echter niet vergeten dat een vereniging er bovenal voor de leden is. Zij willen meedoen, hun steen(tje) bijdragen. En zij willen hun kennis op peil houden en uitbreiden, verdiepen. Daar staat de NVVK ook de komende jaren weer voor. ■

Frank Guldenmund heeft deze samenvatting op verzoek van het Bestuur geschreven. Zij stemmen met de inhoud ervan in.